

Régi magyar irodalom

Old Hungarian Literature

A Szegedi Tudományegyetem Irodalomtudományi Doktori Iskolájának képzési terve a 2016. szeptember 1-étől induló képzésekben

Content update and English version under preparation

1. Kurzusok

Az alprogram vezetője: Balázs Mihály DSc, egyetemi tanár

Helyettes: Ötvös Péter CSc, egyetemi docens

A régi magyar irodalom súlyponti témái nagy mértékben kötődnek azokhoz a hagyományokhoz, amelyek néhány mozzanata a Kolozsvárról Szegedre kerülésig vezethető vissza. Az irodalommal foglalkozás itt mindig erősen művelődéstörténeti beágyazódású volt, s ez a korábbinál elméletileg is megalapozottabbá vált az utóbbi időben a hazai és nemzetközi kultúratudományi megközelítések hozadékának követésével és alkalmazásával. Hagyományosan a középpontban áll a 16–17. századi felekezeti küzdelmek teljes írásbeliségének vizsgálata, s ezen belül egyedinek nevezhető a mezőny két végpontjának, a

radikális reformációnak és a jezsuiták tevékenységének Erdélyt a középpontba állító tanulmányozása. Az intézményesülés, vagy konfesszionalizálódás keretei között vizsgálja a program a hazai iskolatörténet és a külföldi egyetemjárás (peregrináció) témáit, nagy súlyt fektetve a legmodernebb eszmetörténeti tendenciák hazai recepciójára.

A másik központi téma azoknak a retorikai, poétikai rendszereknek a tanulmányozása, amelyek jelentősen formálták a 16–17. századi költők gyakorlatát. A későreneszánsz magyar nyelvű költészet régóta a figyelem középpontjában áll, s ez újabban kiegészül a 17. század verses anyaga különböző rétegeinek (közköltészet) széleskörű vizsgálatával. Itt az ambíció a

17. századi magyar költészet formakultúrájának teljességére irányul, s ez fontos lehet majd a magyar költészet fejlődésmenete egészéről koncepciókat megfogalmazók számára is.

I. képzési ciklus: Elmélet + Kutatómunka (120 kredit)

Elmélet (60 kredit)

12 kötelező tantárgy (60 kredit):

A témavezetővel való előzetes konzultáció nyomán a felsorolt témák közül maximum kettő kiváltható a doktori iskolán belüli többi program kínálatából.

1. A régi magyar irodalom forrásai (textológiai és filológiai alapvetés) (1. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint

2. Eszmei áramlatok a korai újkorban (2. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint

3. A kultúra intézményei a korai újkorban (3. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint

4. Műfajok és irányzatok a korai újkor magyarországi irodalmában (4. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint

Kutatómunka (60 kredit)

kutatómunka: 4 kötelező félév (60 {félévenként 15} kredit):

1. Publikáció

- a) Tanulmány magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Tanulmány idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)
- c) Cikk magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- d) Cikk idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

2. Prezentáció

- a) Konferencia-előadás magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Konferencia-előadás idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

Komplex vizsga (0 kredit)

Az SZTE Doktori Szabályzata szerinti követelmények szerint az ott leírt módon.

II. képzési ciklus: Kutatómunka + Oktatás + Beszámoló (min. 120 kredit)

Kutatómunka (60 kredit)

A félévek előrehaladtával emelkedő volumenben: ennek megfelelően a félévek sorrendjében 20+25+35+40 = összesen 180 kredit értékben.

1. Publikáció

- a) Tanulmány magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Tanulmány idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)
- c) Cikk magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- d) Cikk idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

2. Prezentáció

- a) Konferencia-előadás magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Konferencia-előadás idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

Oktatás (4×4 = 16 kredit)

Félévenként max. 2 db 2 órás kurzus az 5., 6., 7. és 8. félévben félévenként összesen 4 kredittel a témavezető és / vagy programvezető belátása szerint.

2. A doktori iskola keretében meghirdetett doktori témák

- Kulturális intézmények és irodalmi programok a reformáció jegyében
- Eszmei és műfaji törekvések a magyarországi későreneszánsz időszakában
- A hazai és külföldi iskoláztatás (peregrinatio academica) és a 16–18. századi magyar irodalom
- Felekezetek és irodalmi törekvések Magyarországon és Erdélyben a korai újkorban
- A régi magyar költészet paratextusai
- Téma és variáció a 17. század magyar nyelvű költészetében
- A nem magyar nyelvű irodalom a 17. században
- Költészetfelfogások és kombinatorika a 17. századi magyar költészetben
- Imitatio, aemulatio, applicatio 17. századi költészetünkben

3. A doktori iskola kutatási területei

- A magyarországi és erdélyi reformáció irodalma
- A koraiújkor magyarországi irodalom intézményrendszere 16–18. századi kelet-középeurópai eszmetörténet
- Művelődési intézmények Magyarországon és Erdélyben a korai újkorban
- Retorika, textológia, medialitás és a régi magyar költészet alapkontextusai
- A 16–18. századi magyar költészet műfajai és formatípusai
- A világi tárgyú próza a 16–18. században
- Emlékirat és önéletírás